

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 114/2023-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 54Ek/3969/2021 z 15. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením exekučného súdu, ktoré žiada zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

II.

2. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) z 27. mája 2021 v spojení s opravným uznesením z 26. augusta 2021 bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalujúcemu sťažovateľovi 659,38 eur s príslušenstvom. Obe rozhodnutia boli namiesto do elektronickej schránky advokáta žalovaného doručené do jeho súkromnej elektronickej schránky. Napriek tomu okresný súd 11. októbra 2021 na doložke vyznačil vykonateľnosť tohto rozsudku k 5. októbru 2021. Toto pochybenie napravil tak, že stranám 2. marca 2022 oznámil, že túto doložku ruší.

3. Sťažovateľ sa medzičasom návrhom z 29. novembra 2021 domáhal vymoženia tohto rozsudku na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „exekučný súd“), ktorý 6. decembra 2021 poveril exekútora vykonaním exekúcie. Žalovaný ako povinný navrhol exekúciu zastaviť z dôvodu, že rozsudok okresného súdu nie je vykonateľný. Z tohto dôvodu exekučný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 15. marca 2022 exekúciu podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku zastavil a sťažovateľovi uložil nahradiť trovy 36 eur exekútorovi a 75,89 eur povinnému.

4. O náhrade trov exekútora rozhodol podľa § 199c ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého *ak sa exekúcia ukončila z iného dôvodu ako pre vymoženie vymáhaného nároku povinným a ide o dôvod, ktorý možno oprávnenému pričítať, platí trovy oprávnený*. K tomu uviedol, že exekúcia bola zastavená pre zrušenie doložky vykonateľnosti exekučného titulu, a to možno pričítať sťažovateľovi, ktorý na jeho základe podal návrh. K tomu pripomenul, že výkon práva spočívajúci v podaní návrhu na vykonanie exekúcie nie je bezodplatný a sú s ním vždy spojené náklady, ktoré v očakávaní náhrady povinným platí oprávnený. O náhrade trov povinného rozhodol podľa § 199a ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého *trovami povinného sú výdavky na zastupovanie v súvislosti s návrhom na zastavenie exekúcie*. Zastavenie exekúcie posúdil ako jeho plný úspech. K tomu dodal, že oprávnený podaním návrhu na vykonanie exekúcie berie na seba procesné riziko spočívajúce v možnosti neúspechu, a preto musí brať do úvahy, že môžu nastať aj okolnosti, keď nie je možné uplatňovaný nárok vymôcť.

5. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sčasti o náhrade trov sťažovateľ podal sťažnosť a žiadal rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania a náhrada trov sa exekútorovi nepriznáva. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu exekučný súd sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol. Stotožnil sa s dôvodmi uznesenia vyššieho súdneho úradníka a k tomu dodal, že oprávnenému môže byť uložené znášať trovy exekúcie, ak oprávnený iniciuje exekúciu v dôvere v rozhodnutie, ktoré opatrené doložku vykonateľnosti vykazuje znak exekučného titulu, no exekúcia bola zastavená po zistení, že rozhodnutie nie je vykonateľné. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutia ústavného súdu č. k. I. ÚS 411/2012, IV. ÚS 138/2011. IV. ÚS 79/2011. Exekučný súd poukázal na to, že podľa uznesenia ústavného súdu (IV. ÚS 278/2014) v okolnostiach veci sa nie je svojvoľný výklad Exekučného poriadku, podľa ktorého sa oprávnenému pričíta procesné zavinenie zastavenia exekúcie, ak podal návrh na vykonanie exekúcie napriek tomu, že rozhodnutie nebolo vykonateľné, a to v situácii, keď na rozhodnutí súdu bola nesprávne vyznačená vykonateľnosť. Podľa exekučného súdu sťažovateľovi možno pričítať procesné zavinenie zastavenia exekúcie, keďže podal návrh na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, pri ktorom došlo k zrušeniu doložky vykonateľnosti.

III.

6. Podľa sťažovateľa namietané uznesenie vykazuje znaky porušovania práva na spravodlivý proces, keďže spočíva na právnom závere, ktorý je nesprávny, svojvoľný a v rozpore so základnými logickými princípmi, naruša jeho právnu istotu, je nezákonný, nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný, a preto neudržateľný. Podľa sťažovateľa k zastaveniu exekúcie došlo bez jeho zavinenia v dôsledku nesprávneho doručovania rozsudku, a preto bol nesprávne zaviazaný na náhradu trov exekúcie. K jeho pochybeniu nedošlo, keďže okresný súd vyznačil vykonateľnosť a on len uplatnil svoje právo, ktoré mu takto bolo priznané. To, že je zaviazaný na náhradu trov konania, považuje za hrubo nespravodlivé a amorálne, keďže zastavenia exekúcie mu nemožno prečítať. Podľa sťažovateľa zodpovedným za zastavenie exekúcie je okresný súd, ktorý riadne nedoručil rozhodnutie povinnému a on sa nemohol a nemal ako o tom dozvedieť. Popritom od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby sa dopytoval súdu, či skutočne došlo k riadnemu doručeniu.

7. Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že v obdobnej veci povinnému proti oprávnenému nebola priznaná náhrada trov konania, no oprávnený bol zaviazaný nahradiť trovy exekútora. Oprávnený sa následne podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) domáhal náhrady škody zo zaplateného súdneho poplatku za podanie návrhu na vykonanie exekúcie a priznaných a zaplatených trov exekútora a štát uznal nesprávny úradný postup súdu, ktorý vyznačil vykonateľnosť a oprávnenému priznal ním uplatnenú škodu. Okrem toho sťažovateľ poukazuje na uznesenie exekučného súdu č. k. 22Ek/1747/2018 z 8. septembra 2019, podľa ktorého procesné zavinenie oprávneného na zastavení exekúcie neprichádza do úvahy pred nedostatok vykonateľnosti exekučného titulu, ktorá mu nemohla byť pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie známa. Ďalej poukazuje na uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k. 16Er/1763/2015 zo 16. októbra 2017, podľa ktorého nebol dôvod priznať náhradu trov exekúcie exekútorovi voči povinnému, ak exekúcia začala na základe rozsudku, ktorý v čase začatia exekučného konania nebol vykonateľný, a rovnako v tomto prípade oprávneného nemožno zaviazať na úhradu trov exekúcie, keďže zastavenie exekúcie nezavinil.

IV.

8. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmavať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je arbitrárny alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Rovnako o takýto stav ide vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 352/06). Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

9. Obdobnú vec ako ústavnú sťažnosť sťažovateľov už ústavný súd riešil v uznesení č. k. IV. ÚS 278/2014 z 13. mája 2014. Obdobne ako v tejto veci bolo v exekučnom konaní rozhodnuté, že nie je v rozpore s ústavnými právami sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ak boli sťažovatelia, ktorí boli oprávnenými v exekučnom konaní, zviazaní na náhradu trov konania povinného, ak k zastaveniu exekúcie došlo v dôsledku toho, že napriek skôr vydanaj doložky vykonateľnosti bolo neskôr zistené, že exekučný titul sa nestal vykonateľným. Ústavný súd v tomto rozhodnutí vychádzal z obdobnej, hoc aj nie celkom rovnakej podzákonnej právnej úpravy. Podľa ústavného súdu okolnosti veci môžu odôvodňovať, aby oprávnenému bola uložená povinnosť znášať trovy exekúcie, ktoré vznikli povinnému, v prípade, ak oprávnený iniciuje exekúciu v dôvere v rozhodnutie, ktoré v dôsledku doložky vykazuje znaky vykonateľnosti, ale exekúcia musela byť zastavená po tom, ako sa preukázalo, že rozhodnutie vykonateľné nebolo. Hoci podľa ústavného súdu záver všeobecných súdov o tom, že oprávnený má nahradiť trovy exekúcie, nie je jediným možným, nejaví sa svojvoľným či odporujúcim zmyslu a účelu zákona. Ústavný súd doplnil, že postup súdu pri vyznačovaní vykonateľnosti exekučného titulu napĺňa podmienky nesprávneho úradného postupu, a preto nie je vylúčený nárok na náhradu škody týmto spôsobený, a to vrátane plnení, ktoré by inak neboli oprávnenému uložené.

10. Tieto závery uznesenia ústavného súdu možno vzťahovať aj na vec sťažovateľa. Sťažovateľ v dôsledku nesprávnych postupov okresného súdu pri doručovaní rozsudku a z toho rezultujúceho záveru, že rozsudok nadobudol vykonateľnosť, podal návrh na vykonania exekúcie. Hoci prvotnou príčinou zastavenia exekúcie bol nesprávny postup okresného súdu pri vyznačení vykonateľnosti rozsudku, ako zjavne nesprávny nemožno označiť právny záver exekučného súdu o tom, že sťažovateľ zaviniť zastavenie exekúcie. Je tomu tak preto, že v normách Exekučného poriadku nemožno nájsť ustanovenia, podľa ktorých by nesprávnosť postupu okresného súdu pri vyznačení vykonateľnosti exekučného titulu bolo možné preniesť či už na povinného alebo na exekútora, ktorým v takto márne vedenej exekúcii vznikli trovy. I voči nim by bolo nespravodlivé, aby znášali trovy zastavenej exekúcie, čoho prvotnou príčinou bol nesprávny postup okresného súdu, ktorý rozhodoval v spore sťažovateľa a žalovaného. Bol to sťažovateľ, ktorý sa domáhal svojho práva žalobou a následne, hoc aj v dobrej viere, návrhom na vykonanie exekúcie, keď predložil rozhodnutie, o ktorom bolo zistené, že nie je vykonateľné. Preto záver namietaného rozhodnutia nemožno označiť za právny omyl pri aplikácii noriem podústavného práva. Tak, ako to hypertroficky označuje sťažovateľ, nejde o „*nesprávny, svojvoľný nezákonný, nedostatočne odôvodnený, nepreskúmatel'ný alebo so základnými logickými princípmi, celkom rozporný záver*“.

11. Ide o záver, ktorý sa v procese uplatnenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu môže javiť ako nespravodlivý. Je tomu tak z dôvodu, že Exekučný poriadok ako procesná norma pri rozhodovaní o náhrade trov konania neumožňuje zohľadniť zjavnú nesprávnosť postupu iného subjektu ako oprávneného, povinného a súdneho exekútora. Hoci o tejto zákonnej konštrukcii možno mať pochybnosti. Veď prečo by trovy exekúcie na základe rozhodnutia v exekučnom konaní všetkých zúčastnených nemohol nahradiť štát – okresný súd, ide o následok, ktorý neznamená, že by sťažovateľ nemohol byť odškodnený za to, že v dôsledku tohto pochybenia musel nahradiť zrejme oprávnené trovy či už exekútora alebo povinného. Ako naznačuje uznesenie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 278/2014, ale aj sťažovateľom opísaný úspešný postup iného oprávneného v obdobnej situácii podľa zákona č. 514/2003 Z. z., je dôvodné sa domnievať, že sťažovateľ si to, čo na základe namietaného rozhodnutia zaplatiť exekútorovi a oprávnenému, môže s pozitívnou vyhlídkou na úspech uplatniť postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Tak sa mu môže v rovine podústavného práva dostať odškodnenia, ktoré by vzhľadom na okolnosti nebolo spravodlivé v exekučnom konaní preniesť či už na exekútora alebo povinného. Preto je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2023

Robert Šorl
predseda senátu